

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมา

สถานการณ์การท่องเที่ยวภายในประเทศของชาวไทยในช่วง 4-5 ปีที่ผ่านมาค่อนข้างผันผวน เนื่องจากประเทศไทยประสบกับวิกฤตการณ์ต่างๆ จากทั้งภายในประเทศและภายนอกประเทศ เช่น สภาวะถดถอยเศรษฐกิจ สถานการณ์โรคระบาด สถานการณ์ทางการเมือง ภัยธรรมชาติต่างๆ ที่เกิดขึ้น รวมถึงความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยี ปัจจัยต่างๆ เหล่านี้ส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมกรรมการเดินทางท่องเที่ยวของชาวไทย ดังนั้น การศึกษาพฤติกรรมจึงจำเป็นที่ยังคงต้องศึกษาอย่างต่อเนื่องและครอบคลุม เพื่อสร้างระบบฐานข้อมูลที่มีความน่าเชื่อถือ ครบถ้วน สมบูรณ์และต่อเนื่องสำหรับนำข้อมูลไปใช้ในการวิเคราะห์สถานการณ์และวางแผนในการปรับเปลี่ยนกลยุทธ์การตลาด รวมถึงการโฆษณาและประชาสัมพันธ์ให้เหมาะสมกับตลาดนักท่องเที่ยวชาวไทยในอนาคต

สำนักงานสถิติแห่งชาติจึงได้ให้ความร่วมมือกับการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) ในการดำเนินการจัดทำการศึกษาพฤติกรรมกรรมการเดินทางท่องเที่ยวของชาวไทยขึ้นเป็นครั้งแรกในปี 2552 และครั้งนี้เป็นครั้งที่ 4 โดยแต่ละปีงบประมาณที่ผ่านมามีรายละเอียดการศึกษาดังนี้

ปี 2552 (เป็นการศึกษาในปีแรก) : นำเสนอข้อมูลเป็นภาพรวมทั้งประเทศ และรายภาคจำนวน 7 ภาค ได้แก่ 1) กรุงเทพมหานคร และปริมณฑล 2) ภาคกลาง 3) ภาคตะวันออก 4) ภาคเหนือตอนบน 5) ภาคเหนือตอนล่าง 6) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และ 7) ภาคใต้

ปี 2553 (ปีที่ 2) : นำเสนอข้อมูลเป็นภาพรวมทั้งประเทศ และรายภาคจำนวน 7 ภาค และนำเสนอข้อมูลเป็นรายจังหวัดจำนวน 33 จังหวัด

ปี 2554 (ปีที่ 3) : นำเสนอข้อมูลเป็นภาพรวมทั้งประเทศ และรายภาคจำนวน 7 ภาค และนำเสนอข้อมูลเป็นรายจังหวัดจำนวน 40 จังหวัด

ปี 2555 (ปีที่ 4) : นำเสนอข้อมูลเป็นภาพรวมทั้งประเทศ และรายภาคจำนวน 7 ภาค และนำเสนอข้อมูลเป็นรายจังหวัดจำนวน 57 จังหวัด

ในปี 2555 ทำการศึกษาข้อมูลเป็นรายจังหวัดทั้งหมด 57 จังหวัด เพื่อให้การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย รวมทั้งหน่วยงานภาครัฐ และภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องกับภาคอุตสาหกรรมกรรมการท่องเที่ยวได้มีข้อมูลสำหรับนำไปใช้ประกอบการวางแผน กำหนดนโยบาย และกลยุทธ์ทางการท่องเที่ยวได้อย่างเหมาะสม ตลอดจนการส่งเสริมการตลาดเพื่อกระตุ้นให้คนไทยเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศ รวมถึงพื้นที่ท่องเที่ยวรองเพิ่มมากขึ้น และมีการกระจายตัวไปยังแหล่งท่องเที่ยวตามภูมิภาคต่างๆ ก่อให้เกิดการสร้างงานและสร้างรายได้ให้หมุนเวียนไปสู่ท้องถิ่นอย่างเป็นระบบ ซึ่งส่งผลให้อุตสาหกรรมกรรมการท่องเที่ยวที่เป็นตัวกระตุ้นระบบเศรษฐกิจของประเทศให้มีความเข้มแข็งและเติบโตอย่างยั่งยืน รวมทั้งการเชื่อมโยงการท่องเที่ยวกับประเทศเพื่อนบ้านภายในภูมิภาคและข้ามภูมิภาค อันจะนำไปสู่การพัฒนาการท่องเที่ยวที่ได้มาตรฐานร่วมกันอย่างเป็นระบบ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันของภูมิภาคนี้ในตลาดท่องเที่ยวโลกต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อทราบจำนวนครั้งการเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศของชาวไทยในปี 2554
- 2) เพื่อทราบพฤติกรรมกรรมการเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศและต่างประเทศของชาวไทยในปี 2554

1.3 ขอบข่ายและคุ่มรวม

ประชากรที่อยู่ในคุ่มรวมของการสำรวจครั้งนี้ ได้แก่ คนไทยที่มีอายุตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไปอาศัยอยู่ในครัวเรือนส่วนบุคคลทุกครัวเรือนทั้งในเขตเทศบาลและนอกเขตทั่วประเทศ ยกเว้น ครัวเรือนชาวต่างประเทศที่ทำงานในสถานทูตหรือองค์การระหว่างประเทศ

1.4 เวลาอ้างอิง

ข้อมูลที่น่าเสนอในรายงานฉบับนี้ เป็นข้อมูลพฤติกรรมการเดินทางท่องเที่ยวของชาวไทยในรอบ 12 เดือนที่ผ่านมา (มกราคม – ธันวาคม 2554)

1.5 รายการข้อมูลที่เก็บรวบรวม

ข้อมูลที่เก็บรวบรวมประกอบด้วยข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบสัมภาษณ์ พฤติกรรมการเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศของชาวไทยในรอบปี 2554 การเดินทางไปต่างประเทศ และช่วงเวลาที่เดินทาง และการวางแผนล่วงหน้าและการจัดสรรเงินสำหรับการเดินทาง

1.6 การเก็บรวบรวมข้อมูล

เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้วิธีส่งเจ้าหน้าที่ของสำนักงานสถิติแห่งชาติออกไปทำการสัมภาษณ์สมาชิกในครัวเรือนส่วนบุคคลตัวอย่างที่มีอายุ 15 ปี ขึ้นไปครัวเรือนละ 1 ราย โดยปฏิบัติงานเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างเดือนเมษายน – มิถุนายน พ.ศ. 2555

1.7 การนำเสนอข้อมูล

นำเสนอข้อมูลในรูปร้อยละในระดับทั่วราชอาณาจักร และภาค โดยได้แบ่งภาคออกเป็น 7 ภาค ดังนี้

1. กรุงเทพมหานครและปริมณฑล ประกอบด้วย กรุงเทพมหานคร นนทบุรี ปทุมธานี และสมุทรปราการ
2. ภาคกลาง ประกอบด้วย พระนครศรีอยุธยา อ่างทอง ลพบุรี สิงห์บุรี ชัยนาท สระบุรี ฉะเชิงเทรา ปราจีนบุรี นครนายก สระแก้ว ราชบุรี กาญจนบุรี สุพรรณบุรี นครปฐม สมุทรสาคร สมุทรสงคราม เพชรบุรี และประจวบคีรีขันธ์
3. ภาคตะวันออก ประกอบด้วย ชลบุรี ระยอง จันทบุรี และตราด
4. ภาคเหนือตอนบน ประกอบด้วย เชียงใหม่ ลำพูน ลำปาง แพร่ น่าน พะเยา เชียงราย และแม่ฮ่องสอน
5. ภาคเหนือตอนล่าง ประกอบด้วย อุตรดิตถ์ นครสวรรค์ อุทัยธานี กำแพงเพชร ตาก สุโขทัย พิษณุโลก พิจิตร และเพชรบูรณ์
6. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประกอบด้วย นครราชสีมา บุรีรัมย์ สุรินทร์ ศรีสะเกษ อุบลราชธานี ยโสธร ชัยภูมิ อำนาจเจริญ บึงกาฬ หนองบัวลำภู ขอนแก่น อุดรธานี เลย หนองคาย มหาสารคาม ร้อยเอ็ด กาฬสินธุ์ สกลนคร นครพนม และมุกดาหาร
7. ภาคใต้ ประกอบด้วย นครศรีธรรมราช กระบี่ พังงา ภูเก็ต สุราษฎร์ธานี ระนอง ชุมพร สงขลา สตูล ตรัง พัทลุง ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส

นอกจากนั้น ยังได้นำเสนอผลระดับจังหวัดอีกทุกจังหวัดจำนวน 57 จังหวัดทั่วประเทศ